

Sborové listy

Příležitostník Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, občanského sdružení

Číslo 24

prosinec 2014

1989 - 2014

Obžalovaný František Stárek Čuňas je eskortou, bachařem - řečeným Hokejka, vedený k soudnímu jednání u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí.

Foto: autor neznámý, 26. 6. 1989, soukromý archiv Františka Stárka.

Františku,

Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení, je rád, že jsi jeho členem a hrdým na lanšperský hrad, Lanšperské panství a České Libchavy - asi v opačném pořadí.

Děk za Tvůj jednoznačný důkaz možnosti svobody nejen slova také v době totalitních praktik!

R. Dušek

František Stárek Čuñas - šéfredaktor časopisu Vokno a undergroundového kulturního zpravodaje Voknoviny, disident, vězeň svědomí a totality, organizátor hudebních produkcí a přednášek a šířitel samizdatové literatury, signatář Charty 77 (21. prosince 1977). Odsouzen byl celkem třikrát. Naposledy po únorovém zadržení v roce 1989 společně se svou družkou Ivou Vojtkovou v jednom z posledních politických procesů v Československu ke dvěma a půl roku odnětí svobody ve II. nápravně výchovné skupině, ke dvěma letům ochranného dohledu a k propadnutí věci s trestnou činností související. Trest si odpykával v Horním Slavkově. 26. listopadu 1989 byl propuštěn amnestií prezidenta republiky. Iva Vojtková byla odsouzena na jeden rok odnětí svobody se zkušební dobou v trvání dvou let.

Pan podplukovník v. v. František Stárek Čuñas od dubna 1990 pracoval v Bezpečnostní informační službě. V roce 1996 ukončil studium na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Od roku 2008 do současnosti pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů, kde se věnuje historii českého undergroundu. Spolupodílel se na vzniku několika knih, například: STÁREK ČUŇAS, František - KOSTŮR, Jiří. *Baráky. Souostroví svobody*. Praha : Pulchra, 2010.; DENČEVOVÁ, Ivana - STÁREK ČUŇAS, František - STEHLÍK, Michal. *Tváře undergroundu*. Praha : Radioservis, 2012.

25 25 25 25 25

1989 - Rok počátku novodobé občanské svobody člověka

Radim Dušek

Ustanovení zákona o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu ze dne 9. července 1993 konstatují skutečnost, že Komunistická strana Československa, její vedení i členové jsou odpovědní za způsob vlády v naší zemi v letech 1948-1989, a to zejména za programové ničení tradičních hodnot evropské civilizace, za vědomé porušování lidských práv a svobod, za morální a hospodářský úpadek provázený justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů, za nahrazení fungujícího tržního hospodářství direktivním řízením, za destrukci tradičních principů vlastnického práva, za zneužívání výchovy, vzdělání, vědy a kultury k politickým a ideologickým účelům, za bezohledné ničení přírody.

Režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o řízení státu a osudech občanů v Československu od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, byl zločinný, nelegitimní a je zavrženíhodný. Komunistická strana Československa byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou obdobně jako další organizace, založené na její ideologii, které ve své činnosti směřovaly k potlačování lidských práv a demokratického systému.

Odpor občanů proti tomuto režimu, který ať již jednotlivě či ve skupině na základě demokratického přesvědčení politického, náboženského či mravního projevovali odbojem nebo jinou činností nebo vědomě a veřejně vyjadřovali, na území státu i v zahraničí, a to i ve spojení s cizí demokratickou mocností, byl legitimní, spravedlivý, morálně oprávněný a je hodný úcty.

Zavzpomínejme si na některé události roku 1989 nejen v okrese Ústí nad Orlicí, který vznikl uměle socialistickou reformou jako správní celek v roce 1960 sloučením bývalých okresů Lanškroun a Ústí nad Orlicí a převážné části okresů Vysoké Mýto a Žamberk, menší části okresu Litomyšl a několika obcí z okresu Zábřeh na Moravě.

Základní představu o okrese Ústí nad Orlicí v roce 1989 přibliží nejlépe následující tabulka se statistickými údaji v malém porovnání s celkovým počtem ČSR a Východočeského kraje.

Obyvatelstvo a osídlení

	okres Ústí nad Orlicí	Východočeský kraj	ČSR
počet obyvatel k 31.12.1989	137 349	1 239 757	10 362 102
z toho ženy	70 110	636 215	5 326 444
z toho muži	67 239	603 542	5 035 658
hustota obyvatelstva - osoby/km ²	109	110	131
obyvatelé v předproduktivním věku	31 805	271 069	2 252 709
obyvatelé v produktivním věku	78 076	708 642	5 995 686
obyvatelé v poproduktivním věku	27 468	260 046	2 113 707

K 1. lednu 1989 ztratilo v okrese Ústí nad Orlicí 14 obcí svou samostatnost integrací: Knapovec Řetůvka - s Ústím nad Orlicí, Přivrat, Kozlov - s Českou Třebovou, Plchovice, Plchůvky - s Chocní, Dolní Morava - s Králíkami, Slatina, Brteč, Hrušová, Lhůta, Džbánov - s Vysokým Mýtem, Krasíkov - s Tatenicemi, České Petrovice - s Kláštercem nad Orlicí. Za střediskovou obec byla ustavena Dolní Čermná a Sloupnice. V průběhu roku měla být řešena integrace 7 obcí včetně možnosti ustavení střediskových obcí Tatenice a Klášterec nad Orlicí. 4. července 1989 bylo navrženo pokračování slučování obcí a určení další obce za střediskovou s termínem k 1. lednu 1990. Souhlasná stanoviska vyjádřily příslušné stranické organizace, rady NV, stejně tak plenární zasedání. Návrhy POV KSC předložil Josef Kaláb, předseda ONV, Holomek, tajemník OV KSC, zpracoval L. Klement, tajemník ONV: Zádolí, Pustina, Libecina - k Vysokému Mýtu, Vlčkov - k Sloupnici, Strážná - k Tatenici a Petrovice - k Dolní Čermné. Důvodem mělo být zkvalitnění výkonu státní správy ve střediskových obcích, zajištění profesionálního aparátu, ekonomiky, politiky i lepší kultury. Slučování bylo projednáno s občany na veřejných schůzích. V místních částech byly a měly být ustaveny občanské výbory, jejichž složení u připravované transformace mělo být dořešeno k 30. září 1989. Za střediskovou obec s rozšířenou působností byl navržen MNV Tatenice a prozatím byl odložen MNV Klášterec nad Orlicí.

K 1. lednu 1989 vznikly na úseku průmyslu Koventa Česká Třebová - zakladatel Krajský národní výbor Hradec Králové, Dřevotex Žamberk - zakladatel KNV Hradec Králové, Okresní podnik služeb Ústí nad Orlicí - zakladatel Okresní národní výbor Ústí nad Orlicí, Okresní stavební podnik Ústí nad Orlicí - zakladatel ONV Ústí nad Orlicí, Restaurace a Jídelny Vysoké Mýto - zakladatel ONV Ústí nad Orlicí. Založen byl státní podnik Zemědělské zásobování a nákup, koncern Praha. Došlo tak ke změně dosavadní organizační struktury, neboť v jednotlivých okresech byly vytvořeny koncernové podniky. V zápisu POV KSC ze dne 7. března 1989 je ještě uveden MPS Vysoké Mýto - zakladatel MěstNV Vysoké Mýto. Za státní podniky byly plánovány VČPC Vysoké Mýto a PMV Žamberk. Od 1. července 1989 byly navrženy změny organizační struktury ve VÚB Ústí nad Orlicí.

Změna strukturálních jednotek na úseku průmyslu a služeb byla v okrese ukončena k 1. červenci 1989. Vzniklo 13 státních podniků na úseku průmyslu a služeb, z toho v obou výzkumných ústavech VÚB Ústí nad Orlicí a ÚZCHV Česká Třebová, v Perle Ústí nad Orlicí, v Sigmě Česká Třebová, v Tesle Lanškroun, ve Východočeských papírnách Lanškroun a v OPBH Ústí nad Orlicí. Komplexní přechod na nový hospodářský mechanismus byl do 1. ledna 1990 plánován u s. p. Orličan, s. p. Choceň (státní podnik zřízen k 1. dubnu 1989), u VÚB, s. p. Ústí nad Orlicí, u Perly s. p. Ústí nad Orlicí, kde 3 stupně technologické výroby bavlněných tkanin zajišťovalo v 19 provozech celkem 6 500 pracovníků. Od 1. ledna 1990 komunisté uvažovali také o sloučení odborů místního hospodářství a obchodu a cestovního ruchu ONV, OÚSS a OÚNZ (plánovaná úspora 6 lidí). Okresní správa kin měla být zrušena a kina převedena pod správu národních výborů nebo jednotných závodních klubů.

Provedeme-li malé shrnutí, kromě shora uvedeného, v okrese Ústí nad Orlicí bylo 98 výrobních závodů a provozoven zabývajících se výrobou autobusů, požární technikou, chladírenskými přepravňiky, textilními stroji, součástkami pro elektrotechniku, žárovkami, armaturami, hedvábnými a bavlněnými tkaninami atd. Celostátně významným byl železniční uzel v České Třebové. Na Orlickoústecku hospodařilo 18 JZD, 3 státní statky a 1 školní statek, existovalo 86 národních výborů, z toho 10 ve městech.

V ideologické oblasti se bezesporu zásadním staly pražské lednové události. Komunisté se oprávněně obávali vzrůstající aktivity sil, jejichž cíle a politická orientace byly mimo sféru vymeзованého a jediného povoleného socialistického pluralismu. Komunisté ÚV KSČ považovali za předěl v činnosti nelegálních struktur programové prohlášení Charty 77 k 10. výročí jejího trvání. Obávali se jednoznačné orientace na masovost, širokou popularizaci a veřejné vystupování, sblížení se s částí římskokatolického duchovenstva s názory „politického klerikalismu“ a vtažení mládeže do jakýchkoliv aktivit nepřátelských socialismu. Pro komunisty byla nepřijatelná snaha o přiznání postavení legální politické opozice a rozšíření činnosti z Prahy do dalších míst republiky.

Vzpomínkové shromáždění k uctění památky Jana Palacha 15. ledna 1989, které se po brutálním zásahu policejních složek proměnilo v osmidenní demonstrace, bylo rozehnáno vodními děly, psy a speciálními jednotkami. Zatčeno bylo 800 lidí a 8 předních aktivistů v čele s Václavem Havlem bylo obviněno z výtržnictví a uvězněno. V období tzv. Palachova týdnu bylo z okresu Ústí nad Orlicí hlídkami VB v Praze a ve Všetatech, místech, kde docházelo k protispolečenským vystoupením, kontrolováno celkem 20 občanů. Z tohoto počtu bylo vyslechnuto 19 osob pracovníky okresní StB. Pokus o vytvoření pietního místa k připomenutí Jana Palacha v Letohradě šetřilo Obvodní oddělení VB v Žamberku. Bohumil Dušek, Václav Kubíček a Stanislav Skalický tím spáchali přestupek a věc byla postoupena k vyřízení Komisi ochrany veřejného pořádku Městského národního výboru Letohrad.

26. ledna 1989 podepsalo 692 kulturních pracovníků petici za propuštění Václava Havla i ostatních zatčených a současně odsoudilo brutální zásah represivních složek. K iniciativě se 16. února 1989 připojilo 670 vědeckých pracovníků ze 70 institucí s protestním dopisem premiéru vlády ČSSR Adamcovi, v němž požadovali větší otevřenost politiky a více tolerance.

Ve Východočeském kraji působilo 37 signatářů Charty 77, z nichž nejaktivněji vystupovala Jarmila Stibicová (*1933) z Pardubic, Stanislav Pitaš (*1957) ze Šonova na Náchodsku, Jan Hrudka (*1956) z Jaroměře, Martin Věchet (*1964) z Trutnova, Hana Jüptnerová (*1952) z Vrchlabí, Jaroslav Havelka (*1953) z Rychnova nad Kněžnou a další. U Hany Jüptnerové komunisté monitorovali její angažovanost ve Společnosti přátel USA, u Václava Havla přechodné bydliště ve Vlčicích na Trutnovsku. V okrese Ústí nad Orlicí byl za nepřítel nejvíce označován František Stárek Čuñas (člen našeho Sboru pro záchranu hradu Lanšperka) s přechodným bydlištěm v České Třebové.

Na tomto místě si zaslouží vzpomínku Pavel Wonka, signatář Charty 77, který zemřel po výsleších, fyzickém týrání a zanedbání lékařské péče ve věznici v Hradci Králové 26. dubna 1988.

V Krkokonoších na Cestě česko-polského přátelství docházelo k tzv. internacionalizaci opozičních sil prostřednictvím kontaktů Charty 77 s polskou Solidaritou. V čele organizačního výboru byli Petr Uhl, Anna Šabatová, Jacek Kuroň, Adam Michnik a další. Ve Východočeském kraji komunisté zaznamenali vyšší výskyt samizdatové produkce, například Infoch, Magazina Spusa, Ekologický bulletin, Bulletin DI, Čs.-polská solidarita, Svědectví, Palach-press.

K nejvlivnějším představitelům tzv. tajné církve komunisté řadili „tajného“ biskupa Karla Otčenáška a představitele řádu Premonstrátů v ČSSR Víta Tajovského z Havlíčkova Brodu. Komunisté věděli, že Petici 31 požadavků moravských katolíků podepsalo ve Východočeském kraji přibližně 1 500 osob. Aktivisté Martin Věchet a František Stárek organizovali undergroundová setkání, tzv. Východočeský Woodstock. Komunistům vadilo, že navštěvují i povolené hudební festivaly a zvyšují vliv Charty 77 mezi mladou generací a dalšími lidmi.

Na úseku průmyslového zboží byl nedostatek toaletního papíru, hygienických vložek, ubrousků a svačinových sáčků, v železářství chyběly okna, dveře, vany, umývadla, klosety, sporáky (jak plynové, tak i na uhlí), zednické nářadí, pilky apod. Chyběly levnější druhy broušeného zboží, květináčů, hrnců na zeli apod. Nedostávalo se barev, ředidel. Pro ženy vymizely barvy na vlasy, tonizující šampony a žádané prášky na prádlo. Z oděvů a textilu chybělo prádlo dámské, pánské i dětské, teplákovina a klasické košile. V okrese byla vysoká rozestavenost rodinných domků, byly kráceny fondy o hydraulické vápno, šamotové cihly, keramické obklady, keramické roury, pálenou krytinu, terasovou dlažbu, řezivo, ocelové zárubně i komínová dvířka.

Nedostatek všeho možného včetně základních potřeb prohluboval nejen v okrese Ústí nad Orlicí nedůvěru či nepochopení nezbytnosti tolik propagované přestavby hospodářského mechanismu.

Komunisté museli zmíněný nedostatek životních potřeb řešit i na svých schůzích. Z Informace o zabezpečení vnitřního trhu v okrese úzkoprofilovým zbožím jednoznačně vyplývá, že základem byla výroba, která nedokázala pokrýt potřeby trhu v odpovídajícím sortimentu a množství. Občané byli nuceni

vystát i několikrát mnohahodinové fronty. V domácích potřebách bylo evidováno 1 512 nedostatkových položek, v sortimentu elektro 674 položek, v kovo 368 položek, v kuchyňských potřebách 214 položek, ve sklo-porcelánu 140 položek zboží.

Rozdělování zboží do jednotlivých krajů prováděl z pověření Ministerstva obchodu a cestovního ruchu ČSR Obchod průmyslovým zbožím Praha převážně podle počtu obyvatel. Rozdělování do okresů se mělo provádět závazným procentním podílem s přihlédnutím ke spádovosti spotřebitelů, maloobchodního obratu a na základě průzkumu. Okres Ústí nad Orlicí pokrýval sklad Rychnov nad Kněžnou, zásobující okresy Rychnov nad Kněžnou, Svitavy a Ústí nad Orlicí. Pro představu uvádíme poptávku pro 1. pololetí 1989 okresu Ústí nad Orlicí: chladničky a mrazničky 7 871 kusů, šicí stroje 1 075 kusů, barevné televizory 14 858 kusů, jízdní kola 1 168 kusů.

Pro přehled uvádíme kompletní seznam 25 občanů, kterým komunisté dovolili poskytovat služby na základě vládního nařízení č 1/1988 jako hlavní zaměstnání: Pavel Faltys, Choceň - krmení pro akvarijní rybky - zrušeno, Miroslav Felgr, Králky - zhotovování věcí a bytových doplňků na zakázku, Jindřich Fryš, Dvořisko - truhlářské práce, Milan Holický, Česká Třebová - preparace hmyzu, dekorativní předměty, Čestmír Hrubý, Česká Třebová - pokrývačské práce, Martin Hubálek, Lukavice - výškový specialista a provádění povrchových úprav, František Hurt, Ústí nad Orlicí - oprava, výroba a prodej akvárií, Jiří Jokeš, Vysoké Mýto - auto karosářské práce, oprava zahraničních vozidel, Karel Kalousek, Červená Voda - topenářské a svářečské práce, Karel Kalousek, Červená Voda - topenářské a svářečské práce, Eduard Lacko, Dvořisko - kopáčské a stavební pomocné práce, Felix Mehl a Miluše Mehlová, Česká Třebová - sklenářské práce, rámování obrazů, výroba klíčů FAB, Josef Novák, Dolní Dobrouč - truhlářské práce, Jan Novotný, Velká Skrovnice - truhlářské práce, František Ondráš, Česká Třebová - malování bytů, Pavel Ondráš, Lanškroun - zednické, izolační, asfaltérské práce, Antonín Pech, Žamberk - truhlářské práce, Josef Poukar, Česká Třebová - stavba, ladění, opravy varhan, harmonií, Erich Sontag, Červená Voda - topenářské a svářečské práce, Antonín Stein, Vysoké Mýto - pojízdná čistírna peří, Václav Stein, Vysoké Mýto - broušení kuchyňského nářadí, Regina Polyaková, Vysoké Mýto - šití a oprava kožehřivých výrobků, Jiří Švejda, Letohrad - truhlářské práce, Zdeněk Švejk, Vysoké Mýto - montáž antén, rozvody televizního signálu, drobné služby a elektro oboru, Stanislav Tomeš, Pastviny - kovolijectví, výroba bronzového písma. Kromě právě uvedených „soukromníků“ na plný úvazek komunisté k počátku července evidovali 850 (701 v roce 1988) povolení na poskytování služeb a řemeslné činnosti občanům, které vyřizovaly národní výbory. Rostl počet žádostí na programování, poradenské služby, výrobu a prodej cukrové vaty a filmování videa. Vyřizovaly je místně příslušné národní výbory.

Situaci v oblasti služeb mělo zajistit nařízení, aby ve všech obcích nad 500 obyvatel, ve městech a střediskových obcích byla zřízena drobná provozovna s právní subjektivitou: DOS NV - Ústí nad Orlicí, Brandýs nad Orlicí, Česká Třebová, Choceň, Jablonné nad Orlicí, Králky, Lanškroun, Letohrad, Vysoké Mýto, Žamberk, Červená Voda, Dolní Čermná, Dolní Dobrouč, Klášterec nad Orlicí, Sloupnice, Tatenice, Vyprachtice.

Nebylo podceňováno ani působení církví v okrese. Pro lektorský sbor byl organizován útvar ateistické propagandy. V okrese Ústí nad Orlicí byly v pěti střediscích zorganizované informační dny s tematikou církevní politiky, kterých se zúčastnil komunisty ohodnoceným pozitivním vystoupením v diskusi také tajemník ČSL Václav Čada. Relativní klid přinášela práce s duchovními, organizovaná soudruhy Broulíkem, církevním tajemníkem, Vaňáskovou a Kalábem. Většina duchovních odmítala nátlakové akce, jako nic neřešící, ale naopak vyvolávající další problémy. Mezi bezproblémové duchovní komunisté zařadili Kettnera z České Třebové, Ptáčka z Čermné, Nouzu z Dolní Dobrouče, Ducháčka z Letohradu, Mokrého z Jablonného nad Orlicí, Šance z Bystřce a Půlkrábka z Vysokého Mýta. Naopak trnem v oku byli duchovní Hylena, Vitásek a Kubát.

1. máj 1989 byl ve východočeském kraji hodnocen jako úspěšný. Pozitivně zejména pravidelně monitorovaná účast přes 500 000 lidí, negativně program, skládající se pouze z manifestace a projevů. Nabídku skupiny pražských herců na představení Anežka Přemyslovna krajští komunisté odmítli se zdůvodněním, že se jedná o úkol pro státní orgány.

Květen byl rovněž pro komunisty okresu přelomový v zahájení schvalovacího procesu zásadního dokumentu v oblasti komunistického řízení a nadřazenosti - Kádrového pořádku OV KSČ Ústí nad Orlicí. Schválen byl 22. června 1989.

Pro upevňování veřejného pořádku měly zásadní roli komise pro ochranu veřejného pořádku zřizované národními výbory, které dbaly na dodržování shromažďovacích předpisů a úzce spolupracovaly s orgány Veřejné bezpečnosti. Ta při opatřeních k zajištění veřejného pořádku při výročích a akcích celostátního významu úzce spolupracovala s vybranými a socialistickému režimu oddanými příslušníky Pomocné stráže VB.

V červnu 1989 podala žádost o svou legalizaci Náboženská společnost Hare Kršna. Zatím málo početná skupina, 10 až 15 členů, si zakoupila dům na Lanšperku (V současnosti Penzion Lanšperk), který si upravovala pro své potřeby. Žádost o registraci podepsalo přibližně 25 lidí.

Značný a neočekávaný šok komunistům připravilo 29. června 1989 zveřejnění manifestu Několik vět, žádající svobodu a demokracii. Petici podepsaly v průběhu velmi krátké doby tisíce občanů. Komunisté reagovali odsuzující hysterickou protikampaní.

26. června 1989 byl u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí zahájen jeden z posledních politických procesů v Československé socialistické republice: „Stárek - Vojtková“.

2. srpna 1989 informoval ideologického tajemníka OV KSČ v Ústí nad Orlicí ředitel Východočeských tiskáren, národního podniku Pardubice, Josef Potoček o provedení určitých opatření proti narušitelům klidu očekávané aktivizace některých skupin v nadcházejících srpnových událostech. Východočeské tiskárny, jako součást sdělovacích prostředků, nesměly být zneužity. Přesto byly zachyceny články ve Zpravodajích, jejichž obsah byl považován za pochybný. Proto jmenovaný ředitel požádal, aby tajemník vydal okamžitě příkazy k zodpovědnější kontrole rukopisů pro tiskárnu pracovníky odboru kultury, kteří závadný obsah neměli povolovat k tisku. Rukopisy opatřené razítkem povolení příslušným odborem kultury ONV byly totiž pro tiskárnu závazné a zaměstnanci tiskárny nesměli změnit ani slovo. Právě uvedené je nepřehlédnutelným důkazem komunistické kontroly a cenzury veškerého okresního tisku.

Obavy z protestů 21. srpna 1989 k výročí okupace Československa „bratrskými“ vojsky Varšavské smlouvy se nenaplnily a obešly se bez zatýkání občanů. Pohotovost měli komunističtí představitelé, SNB, StB, LM i v terénu nasazení příslušníci PS VB.

Mohutnou demonstraci k výročí vzniku republiky 28. října 1989 v Praze na Václavském náměstí se oddíly SNB pokusily rozprášit. K výsledkům bylo předvedeno kolem 355 osob. Většina předních aktivistů byla zadržena už v předvečer demonstrace.

Sledování samozřejmě neunikali ani věřící a kroky jednotlivých církví. Počátkem listopadu 1989 okresní komunisté rozebírali zprávu tajemníka OV KSČ Musila, kterou doplňoval aktuálními informacemi Krsňák. Za klíčový postoj komunisté považovali nedovolit, aby církve dělaly politiku v zemi, nepodcenit nebezpečí nelegálních církevních struktur a nevytvářet zbytečné napětí mezi církví a státem. Církevní politika strany musela být podřízena zásadnímu úkolu, kterým bylo zabezpečení přestavby. Vyslovena byla zásadní otázka: „Jak daleko v onom dialogu jít?“ „Nejít na principiální věci (školy, majetek, sdělovací prostředky).“ Komunisté tak v této problematice očekávali konkrétní úkoly nejen pro KSČ, ale také pro stát a celou Národní frontu.

6. listopadu 1989 podepsal náčelník OS SNB oddělení pasů a víz mjr. Miroslav Kašpar seznam osob, které žádaly o povolení cesty do Itálie ke svatořečení Anežky Přemyslovny. Seznam 83 lidí byl předán OV KSČ. Ke své římskokatolické církvi a svému náboženskému vyznání se tak veřejně, s vědomím pravděpodobného sledování StB a monitorování komunisty, hrdě přihlásili. Z Dolní Dobrouče byla monitorována celá Mlynářova rodina.

Svatořečení Přemyslovny Anežky České 12. listopadu 1989 se ve vatikánské bazilice sv. Petra zúčastnilo přibližně 10 tisíc poutníků z Československa v čele s pražským arcibiskupem kardinálem Františkem Tomáškem.

O pět dní později začala v Praze 2 na Albertově v 16 hodin řádně ohlášená a povolená studentská manifestace k uctění památky Jana Opletala. Následoval pietní akt na Vyšehradě. Část z přibližně 15 tisíc nejen vysokoškoláků postupovala do středu města k Národní třídě, kde došlo k brutálnímu zásahu příslušníků VB a pohotovostního pluku SNB. Vzniklé všeobecné rozhořčení postupně zaplavilo formou protestů celý stát a přerostlo ve státní převrat - v revoluci. Následující den zahájili pražští divadelníci ze solidarity se studenty týdenní protestní stávkou, ke které se záhy připojila také mimopražská divadla. Přes sto padesát tisíc občanů zaplnilo při první skutečně masové demonstraci proti totalitnímu režimu 20. listopadu 1989 celé Václavské náměstí v Praze. Manifestace pokračovaly i v následujících dnech a rychle se šířily po celé republice. Na vysokých školách byla vyhlášena okupační stávka, ke které se brzy připojovaly také střední školy.

23. listopadu 1989 rozesílal ÚV KSČ dálnopis Jozefa Lenárta, tajemníka ÚV KSČ, který úkoloval vedoucí tajemníky krajských, městských a okresních výborů KSČ a KSS. Pracovní skupiny stranických orgánů byly delegovány do rozhodujících center a podniků, aby zabezpečily jednotnou informaci a analýzu politické situace. Přijata byla opatření k ochraně podniků a závodů proti pronikání tzv. emisarů opozice s šířením negativních jevů. Po celé zemi se rozšířily výzvy, letáky a organizovaly podpisové akce vyzývající k aktivitě proti KSČ a vládě. Komunisté vyslovení nesouhlasu s jejich politikou a svobodného názoru nazývali nátlakovými akcemi. Vadili jim snahy studentů o navázání kontaktu s pracujícími podniky a jejich získávání pro podporu generální stávky. Byli přesvědčeni, že v rozhodujících politicko-ekonomických centrech vyslovují pracující požadavky ke klidu a práci. Byli si vědomi skutečnosti, že opoziční síly se snaží sjednotit stávkující studenty a část solidární veřejnosti pod požadavky provolání Občanského fóra, které bylo ustaveno 19. listopadu 1989 v pražské Laterně magie. Platforma všech občanských aktivit začala usilovat o obnovu politického pluralismu a odmítala totalitní komunistický režim. Občanské fórum ve svém provolání vyzývalo k uskutečnění generální stávky na den 27. listopadu 1989 od 12 do 14 hodin.

Po celé Československé socialistické republice se rozhořela touha po svobodě, občanských a demokratických právech a konci komunistické nadvlády. Studenti s herci vyjízděli z univerzitních měst, aby informovali o požadavcích a o skutečném průběhu už nejen pražských událostí. Například, jedna z prvních „revolučních jízd“ dorazila z Prahy do Ústí nad Orlicí v pátek 24. listopadu 1989.

Jak již bylo vysloveno, k protestům se postupně připojovaly kulturní instituce v hlavním městě i dalších místech republiky. V církevních a náboženských společnostech byl klid a dle zjištění komunistických informátorů převládala údajně obava z dalšího možného vývoje. Výjimku tvořila římskokatolická církev. Kardinál Tomášek totiž vydal písemné prohlášení Všem lidu Československa, které bylo otištěno v Lidové demokracii 22. listopadu 1989. Pro komunisty šok, neboť představovalo doposud nejostřejší kritiku politického vývoje za uplynulých 40 let. Značné nebezpečí komunisté viděli v připravované děkanské bohoslužbě 25. listopadu 1989 v chrámu sv. Víta na Pražském hradě u příležitosti svatořečení Anežky Přemyslovny.

Komunista Jozef Lenárt s ÚV KSČ vyzýval stranické orgány všech úrovní, aby vyšly z defenzivy, čelily tlaku opozice a bojovaly o veřejné mínění, ukazovaly škodlivost nátlakových akcí, apelovaly na rodiče, že děti jsou vtahovány do konfrontačních akcí těmi, kteří se vydávají za „bojovníky za humanismus“. Jednota účastníků protestních akcí musela být rozdělena. Komunisté chtěli zabránit vstupu emisarů opozičních sil do závodů, jejich údajně demagogickému ovlivňování pracujících, štvání proti socialismu a proti komunistické straně. Všechny síly se měly soustředit na to, aby se generální stávka nekonala.

24. listopadu 1989 se v ranních hodinách v Ústí nad Orlicí uskutečnil aktiv ředitelů a kádrových, personálních náměstků a vedoucích. Původně byl plánován jako celodenní, ale vzhledem k situaci byla podána informace o vývoji v ČSSR a okrese a projednány úkoly hospodářských a stranických funkcionářů. V sobotu 25. listopadu 1989 se konaly ve všech městech okresu aktivity s funkcionáři ZO KSČ, kde byla posuzována vnitropolitická situace. Předsednictvo OV KSČ v Ústí nad Orlicí ve svém Stanovisku ze dne 26. listopadu 1989 požadovalo provedení zásadních změn ve vedení strany a státu, z ÚV KSČ uvolnit všechny, kteří již nikoho nezastupovali, svolat mimořádný sjezd strany, vyvodit nekompromisní závěry vůči těm, kteří mají politickou zodpovědnost za vysoce vypjatou situaci ve straně a společnosti. Okresní komunisté vyslovili jednoznačnou podporu ÚV KSČ, vládě ČSSR a generálnímu tajemníkovi a dle tradiční fráze vyzvali dělníky, družstevní rolníky, inteligenci, mládež, Národní frontu a v ní sdružené politické strany a společenské organizace, národní výbory a všechny občany k zachování pracovní aktivity a občanské odpovědnosti.

Celostátní dvouhodinová generální stávka byla úspěšná.

29. listopadu 1989 Federální shromáždění na své mimořádné schůzi zrušilo článek 4 Ústavy o vedoucí úloze KSČ. Po 41 letech skončila neomezená vláda komunistů v Československu. O den později byla na vysokých školách zrušena výuka marxismu-leninismu.

Ještě den předtím POV KSČ Ústí nad Orlicí stanovilo jako hlavní úkol komunistické strany v okrese okamžité zformování svých řad, sjednocení názorů, vyjasnění postupu, apel na vlastní rozhodnost komunistů v jejich postojích v okamžitých situacích. Nutně se měly vytvořit podmínky pro sjednocení stanoviska a postupu v okrese. Jak pravili okresní komunisté: „Konkrétní naše protivníky dnes již známe.“ Na zasedání pléna OV KSČ Ústí nad Orlicí zazněla 28. listopadu 1989 z úst tajemníka OV KSČ Františka Musila informace o zastavení výuky VUMLu „na určitou dobu“.

Komunistická strana Československa se musela pod tlakem stávkujících, včetně většiny dělnické třídy, vzdát svého mocenského monopolu. Z toho vyplývala nutnost nového stylu politické práce. Ústřední výbor KSČ už 1. prosince 1989 aktivoval své komunisty v „moderní politickou stranu, která bude uskutečňovat politiku v zájmu pracujících, vycházející přitom z tvořivého uplatňování leninských principů a norem.“ Žádná ideologická změna nenastala. Navržen byl akční program pro mimořádný sjezd. Komunistická strana Československa měla v té době přes 48 tisíc základních organizací. Na okrese Ústí nad Orlicí existovalo 497 ZO KSČ a v OV KSČ Ústí nad Orlicí pracovalo 38 politických pracovníků.

5. prosince 1989 proběhlo školení na Vysoké škole politické v Praze, kde zazněly myšlenky z porady u soudruha Jakeše. Jakeš volal po obnově bojového charakteru strany a po politickém komunistickém vůdci, kterého však blíže nespecifikoval.

Komunisté se od počátku snažili zakládaná Občanská fóra začlenit do Národní fronty, která by byla platformou rovnoprávných politických stran, společenských a zájmových organizací, které by spojoval společný zájem rozvíjet humánní demokratickou a samozřejmě nadále socialistickou společnost.

7. prosince 1989 se ke svému jednání sešla i Rada Okresního národního výboru v Ústí nad Orlicí, na které předseda ONV Josef Kaláb informoval o v okrese ustavených Občanských fórech a o odstoupení z funkce předsedy ONV, poslance a člena rady ONV. Jeho dobrou radou bylo odstranění hesel na budovách, která už nepovažoval za vhodná. Bezesporu tím měl na mysli všudypřítomné, mnohdy neudržované a hyzdící komunistické, socialistické a budovatelské propagandistické nápisy, symboly, nástěnky a agitky. Vaňásková položila otázku k řešení muzea dělnického hnutí (Památníku revolučních tradic v Ústí nad Orlicí). Předseda MěstNV Ústí nad Orlicí soudruh Pavel Sedláček informoval o spolupráci s OF ve městě i o požadavku na odstoupení soudruha RSDr. Jana Zelenky, CSC., kromě jiného, normalizačního ředitele Československé televize a tolik v Ústí nad Orlicí propagovaného vzorného komunisty. Přimlouval se za urychlené řešení zmiňovaného muzea dělnického hnutí a za uvolnění prostor. Místopředseda ONV RSDr. Mikyska dodal, že se nový socialistický palác OV KSČ stavět nebude.

Mimo plánovaný program rada ONV projednala návrh organizačního odboru a schválila změny v usneseních a dokumentech odsouhlasených radou ONV pod č. usnesení 171/89. Ve všech usneseních a schválených dokumentech zrušila ustanovení, týkající se vedoucí úlohy KSČ a odkazů na stranická usnesení a dokumenty a uložila vedoucím odborů ONV a radám NV zabezpečit v příslušných usneseních a dokumentech uvedené změny v termínu „ihned“.

9. prosince 1989 se v České Třebové konala mimořádná okresní konference KSČ Ústí nad Orlicí, která samozřejmě projednala vnitropolitickou situaci v okrese, současný stav okresní komunistické organizace a postup pro další období. Cílem bylo získat co největší podporu pracujících k zachování socialismu a jeho rozvoje.

V neděli 10. prosince 1989 abdikoval normalizační komunistický prezident Gustáv Husák a byla nově ustavená federální vláda, v níž po 41 letech byli poprvé komunisté v menšině.

Pokud by to dovolovaly místní podmínky, ZO KSČ měly být na pracovištích zachovány.

Komunisté měli chtít v okrese jednat s představiteli Občanského fóra daného místa a k výsledkům jednání u tzv. kulatého stolu měla posloužit uskutečněná tisková konference. Taktickým úkolem bylo budit dojem, že KSČ je minimálně rovnocenným partnerem, který se nenechá vytlačovat. Při MV a MěV KSČ měly být vytvářeny diskusní kluby komunistů - Komunistická fóra. Občané pro novou komunistickou politiku se měli získávat agitací a komunistickou prezentací.

14. prosince 1989 zasedali poslanci a hosté na plenárním zasedání Okresního národního výboru v Ústí nad Orlicí v sále Kulturního domu v Ústí nad Orlicí. Ve zprávě o činnosti Rady ONV v Ústí nad Orlicí od posledního plenárního zasedání ONV, tj. od 17. PZ 21. září 1989, nezazněla žádná zmínka o listopadových událostech a politické situaci v okrese Ústí nad Orlicí, dokonce zazněla naprostá důvěra ve vůdčí nastupující roli Národní fronty, jejíž součástí bude Občanské fórum a společné budování v následujících letech za lepší zítřky v 9. pětiletce.

Aktuální otázka obsazení funkce předsedy ONV vyplývala z žádosti Josefa Kalába o uvolnění z funkce předsedy ONV k 1. lednu 1990. Zde je potřebné zdůraznit, že funkce předsedy ONV byla v odpovědnosti ve vztahu ke každodennímu životu obyvatel okresu neporovnatelná s funkcí vedoucího tajemníka OV KSČ. Josef Kaláb byl pochopitelně respektovanější a pro mnohé obávaným a přísným funkcionářem.

Ani komunisté pléna ONV stále ještě nechápali začátek společenských změn. Zmiňované plenární zasedání ONV bylo rovněž zajímavé z hlediska předvolebních živých, napjatých a emočních diskusí nad volbou nového prezidenta Československé socialistické republiky. V diskusi na toto téma vystoupil

poslanec Sněmovny lidu Jan Jirásek a požádal poslance ONV o vyslovení svého názoru na formu volby. Snaha komunistů o pokračující diskreditaci Václava Havla už byla skrytá. Ing. Koblížek, poslanec ONV, zdůraznil, že nemůže hlasovat pro Jiráskův návrh, neboť nezná názory svých voličů, které zastupuje. Poslanec ONV Svoboda chtěl znát jiné návrhy na osobu prezidenta. V dokumentech nejmenovaný host plenárního zasedání, paní učitelka z Choceňska to řekla jasně: „Když chce poslanec Jirásek, kovaný komunist, znát mínění občanů na volbu prezidenta republiky, ať navštíví Občanské fórum v Chocni“.

Společensko-politická situace nabírala neskutečné tempo. 20. a 21. prosince 1989 byly na mimořádném XVIII. sjezdu KSČ rozpuštěny Lidové milice. O dva dny později padla „Železná opona“. Lidové milice byly v přípravném období zmíněného mimořádného sjezdu stále chápány jako ozbrojená složka dělnické třídy, která významně přispěla k vítězství pracujících v boji za socialistickou orientaci rozvoje československé společnosti. Svoji historickou úlohu údajně splnily, i když jejich zachování v původní podobě už nebylo v souladu s principy politického pluralismu, přes to se komunisté do poslední chvíle snažili jejich existenci obhájit ve službě lidu a v podřízenosti vládě. Jejich navrhované začlenění do systému civilní obrany státu prý odpovídalo požadavkům veřejnosti.

V pátek 29. prosince 1989 byl ve Vladislavském sále Pražského hradu zvolen 9. československým prezidentem jednomyslnou volbou Václav Havel.

Okresní komunistický aparát v roce 1989

Složení předsednictva OV KSČ Ústí nad Orlicí:

Václav Beneš, Anna Hájková, Josef Holomek (do října), Alena Hufová, Josef Kaláb, Vít Kalous (od listopadu za Vašinu), Karel Kofínek, František Kubík, František Musil, Jaromír Neumann, Věra Pavlíčková (od listopadu za Holomka), Otakar Řehák, Jaroslav Trnka, Hana Vápenková, Miloslav Vašina (do října). Stálí hosté: tajemníci OV, předseda OKRK KSČ Ladislav Kubový, pomocník vedoucího tajemníka Jiří Štřílek, vedoucí redaktor Jiskry Orlicka Josef Příbyl, redaktor Pochodně Pavel Sajenko.

Aparát OV KSČ Ústí nad Orlicí v lednu 1989

Miloslav Vašina (vedoucí tajemník), Josef Holomek (tajemník pro politickoorganizační práci), Alexander Slovák (tajemník pro stranickou práci v průmyslu), Vojtěch Holub (tajemník pro stranickou práci na úseku zemědělství a potravinářského průmyslu), František Musil (tajemník pro stranickou práci na úseku průmyslu), Ladislav Kubový (předseda okresní kontrolní a revizní komise), Jiří Štřílek, Antonín Lakota, Jiří Chadraba, Jaroslav Říha, Josef Faltys, Jiří Martinec, Miloslav Bednář, František Prejsler, Marie Zajíčková, Břetislav Šáněl (studium na VŠP), Eva Chládková, Zdeněk Švestka, Ladislav Fajt, Zdeněk Bureš, Vladislav Dresler, Eva Večeřílková, Marie Stará, František Hašek, Marie Jenišťová, Jaromír Ripka, Zdeněk Pírk, Břetislav Ulrych, Jaroslav Peška, Zdeněk Horáček (studium na VŠP), Jiří Hindrák, Helena Čapková, Petr Jansa, Andělín Adolf, Alois Škorpiš, Josef Hák, Jaroslava Urbánková, Marta Nováková, Věra Kašpárková, Antonín Kopštein (studium na VŠP).

Členové pléna OV KSČ Ústí nad Orlicí:

Václav Beneš, Miroslav Drvoštep, Jana Faifrová (neuvedena 14. 12.), Eva Fišerová (uvedena 28. 11.), Anna Hájková, Josef Holomek (tajemník, neuveden 28. 11.), Vojtěch Holub (tajemník), Alena Hufová (neuvedena 14. 12.), Josef Hynek, Jana Chmelanová, Jaroslav Jasanský, Milena Jenišťová, Anežka Jeřábková, Jan Jirásek, Josef Kaláb (neuveden 7. 12.), Vít Kalous (vedoucí tajemník za Vašinu, dopsán 28. 11.), František Kameník, Marie Kolářová, Karel Kofínek, Josef Kraj (nový v srpnu), František Kubík (neuveden 14. 12.), Jaroslav Kvapil, Milan Macháček, Miroslav Vancl místo Marka Petra (změna v dubnu), Anna Marková, František Musil (tajemník), Josef Musil (uveden v srpnu), Marie Nedvídková, Jaromír Neuman, Jaromír Novák (škrtnutý v srpnu, novým Josef Musil), Milena Novotná, Stanislava Páralová, Věra Pavlíčková (nová 28. 11.), Jaroslav Pírk, Bohumír Rula, Otakar Řehák, Alexander Slovák (tajemník, škrtnutý v srpnu, nahrazen Josefem Krajem), Otakar Sotona, Anna Šípková, Jan Šustr (škrtnutý 28. 11.), Jaroslav Trnka, Miroslav Tupec, Miroslav Vancl (listopad), Hana Vápenková, Miloslav Vašina (vedoucí tajemník, neuveden 14. 12.), Ludmila Vavřínová, Miloslav Vébr, František Vencl (v listopadu a 7. 12. uveden, neuveden 14. 12.), Jan Weiser, Marie Martincová. Stálí hosté: Ladislav Kubový (OKRK KSČ), Valentin Kunert, Jindřich Motl (okresní vojenská správa), Josef Slezák, Josef Příbyl (vedoucí redaktor Jiskry Orlicka), Bohuslav Steiner (od srpna náčelník OS SNB), Pavel Sajenko (redaktor Pochodně). Přizvaní hosté: členové volených vyšších stranických orgánů z okresu, zástupci vyšších stranických orgánů KV KSČ a ÚV KSČ atd.

Kandidáti pléna OV KSČ Ústí nad Orlicí:

Antonín Bajer (bez rozlišení/neuvedeno, že je kandidát 14. 12.), Milan Barták (bez rozlišení 14. 12.), Miloš Čermák (škrtnutý 28. 11.), Květoslava Fikejzová (bez rozlišení 14. 12.), Marie Hladíková (bez rozlišení 14. 12.), Petr Krontorád (bez rozlišení 14. 12.), Zdeněk Kotyza (bez rozlišení 14. 12.), Oldřich Mondek (škrtnutý 28. 11.), Josef Musil (viz výše), Oldřich Němec (bez rozlišení 14. 12.), Jiřina Profousová (bez rozlišení 14. 12.), Božena Procházková (bez rozlišení 14. 12.), Zdeněk Roller (bez rozlišení 14. 12.), Dana Štěpanovská (bez rozlišení 14. 12.), Miroslav Vancl (viz výše).

K většímu personálnímu pohybu došlo 7. prosince 1989, když tajemník OV KSČ František Musil, předseda návrhové a volební komise, předložil návrhy na uvolnění z funkcí. Projednávání a jednomyslné hlasování řídil Vít Kalous. Z funkce POV KSČ byli uvolněni Alena Hufová, Josef Kaláb a František Kubík i z OV KSČ, František Musil, z funkce OV KSČ Jana Faifrová, František Vencel, z pléna Miloslav Vašina. Do řad členů OV KSČ byli převedeni Květoslava Fikejzová, Petr Krontorád a Dana Štěpanovská.

Použité prameny:

Z připravované publikace pro vydavatelství Ofis spol. s r. o. Ústí nad Orlicí „Rok 1989 v dokumentech Komunistické strany Československa, okresního výboru Ústí nad Orlicí“.

Je více než smutné, když jsou někteří obyvatelé obce Dolní Dobrouče a členové místních spolků ještě 25 let od pádu totalitních praktik přesvědčeni, že, v případě nesouhlasu s postupem volených představitelů v řízení obce, je potřebné a vhodné či nutné raději mlčet, dokonce se i bojí, aby si je náhodou nepopudili a nezastavili třeba žádané finanční příspěvky.

Je přímo děsivé, a je veřejným tajemstvím, jak bylo leckdy jednáno s těmi, kteří si dovolili nesouhlasit s bývalým starostou a s jeho obklopujícími vděčnými kývači včetně současného starosty, a zdaleka nejde pouze o myšlenkou nepřizpůsobivé jedince, ale například také o představitele firem, poskytující a nabízející své služby. Dolnodobroučtí Skauti si zažili své a stali se učebnicovým příkladem pokusu, naštěstí neúspěšného, arogance jedinců samosprávné pseudomoci.

Náš Sbor byl daleko snadnějším cílem, navíc, ještě od svého vzniku v nelibosti mnohých lanšperských „vyvolených“ a rejpalů, monitorem všehodění nevyjímaje, které nikdy, po vzoru přežívající morálky zpomaleného komunismu, si dovolil nepožádat o povolení dýchat lanšperský vzduch. Tradiční přístup ke všem cizákům i k našemu sborovému předchůdci z poloviny 20. století.

Naštěstí, Sbor pro záchranu hradu Lanšperka má nesmírnou výhodu v tom, že byl, je a určitě i bude stále nezávislou aktivitou a součástí občanské společnosti, nebyl, není a doufejme, že ani nikdy nebude součástí žádné zastřešující socialistické Národní fronty, a spolupracuje pouze s rovnocennými partnery, nikoliv s těmi, kteří se cítí být nadřazení a oprávněni jakémukoliv vměšování se do jeho činnosti.

Tento postup je bezesporu nepraktický, v prostředí, ve kterém musí existovat, neoddiskutovatelně vedoucí ke střetům a končící zapsáním na seznamu problémových - tím odepsaných. Situace, která by nepochybně nemusela vůbec nastat, kdyby byla zvolena cesta podbízivosti, poklepávání po zádech, hlavně mlčení, zároveň chvalozpěvů a podporující nejlépe všechny politické struktury a místní borce najednou.

ŽIJ A NECH ŽÍT na Lanšperku neplatilo za nadřazujících se komunistů a leckdy neplatí do současnosti, stejně jako rovný přístup ke všem jeho obyvatelům. Vměšování se do činnosti Sboru bylo od jeho znovuoživení sice nehorázné, u některých v zažitém myšlení neepochopitelné, leč zcela běžné. Teď může být na řadě další „cizácká“ aktivita vzniklá kolem lanšperské kaple. Najednou obrovský zájem o přístupovou cestu ke kapli, starost o věřící, aby měli zábradlí, lavičky... A vůbec nevádí, jak se zprznil klenot darovaný nám předky, věřícími v ochránkyni Pannu Marii. Směšné, jak se zajímají také ti, kteří po roky věřící římskokatolické církve zesměšňovali, jako pravověrní bolševici šmírovali a nejen na stranických schůzích kádrovali. Je známe, jak již nežijící čhali v křoví i při jiných příležitostech s páskou PS VB na ruce. Našli se i udavači StB. Života lži, strachu a obdivu k papalášům si však většina nejen členů Sboru bezesporu užila už v době komunistické dost a dost.

O necitlivé a hloupé degradaci lanšperské kaple ze strany starosty Šislera na prostor pro občanské záležitosti zde ani nemluvě.

Socialistický způsob myšlení a tradice v mnohém přežívají do dnešních dnů, samozřejmě nejen na Dolnodobroučsku. Mezi ty humornější patří například přetrvávající zažité postupy a manýry z dob bývalého socialistického sboru pro občanské záležitosti. Úsměvné je, když se na Lanšperku

v předvolebním klání dokonce někteří baví odhadem počtu konkrétních rodinných příslušníků ve volební komisi, k velké škodě bez hazardu v podobě sázek, a zda se, v době nekomunálních voleb, opět přihlásí k malému přivýdělků známý bývalý komunistický okresní tajemník, mající v malé většince nejednoho spolubojovníka za práva a budoucnost třídní společnosti pod praporem dělnické třídy.

Starostovi obce Dolní Dobrouč a jeho partě jednatel Sboru pro záchranu hradu Lanšperka děkuje za dárek v podobě vyhoštění k 25. výročí od pádu socialistického způsobu života a od znovuoobnovení svobodné občanské společnosti, za potřebnou vzpruhu v podobě dávky samosprávné i lidské nekorektnosti.

Komunální volby:

10. a 11. října 2014 proběhly volby do zastupitelstev obcí. V Dolní Dobrouči bylo nové vedení obce vybíráno z 5 kandidátek. Noví zastupitelé, žel někteří staronoví včetně starosty.

Památkovou péči dostala na starost Bc. Dana Petráčková. U její osoby bude nutné požadovat informace o postupu zajištění hradního paláce, nejen populistické kroky, kdy levá neví, co dělá pravá, v odnáletování a osekávání, ale podstata odborné pomoci lanšperské zřícenině, pokud toho bude schopna.

Jorge Mario Bergoglio a jeho desatero současnosti

1. Žij a nech žít
2. Dávej druhým sebe
3. Životem jdi klidně
4. Zdravě trávit volný čas
5. Neděle má být svátkem
6. Hledejme nové cesty, jak pro mladé lidi vytvořit důstojná pracovní místa
7. Respekt a starost o přírodu
8. Stop negativitě
9. Respektujme víru druhých
10. Pracuj pro mír

Návod papeže Františka je skromný, obyčejný a pravděpodobně také pro římskokatolickou církev velmi revoluční.

Mimořádná výstava Národního památkového ústavu a Správy Pražského hradu

Hrady a zámky objeovované a opěvované

4. 12. 2014 - 15. 3. 2015

Jízdárna Pražského hradu

Pod záštitou prezidenta republiky, pražského arcibiskupa Dominika Duky a ministra kultury Daniela Hermana.

Výstava připomene historii, kulturní význam a umělecké bohatství českých a moravských hradů a zámků od 10. do 21. století a bude prezentovat 25 let péče o kulturní dědictví České republiky od roku 1990. Mezi 800 exponáty nebudou chybět jedny z nejceněnějších památek, např.:

Relikviář sv. Maura

Nejstarší rukopis Kosmovy Kroniky české

Zlatý poklad z hradu Karlštejna (380 zlatých předmětů z let 1350-1400)

Obrazy Mistra Theodorika

Socha Matyáše Bernarda Brauna Alegorie Pýchy

Kresby hradních zřícenin K. H. Máchy

Sborové vánoční přání a novoročenka

V sobotu 29. listopadu 2014 byla v pardubických Automatických mlýnech fotografována vánoční pohlednice roku 2014 pro občanské sdružení v Ústí nad Orlicí Rozhoupej město, pro Sbor pro záchranu hradu Lanšperka a Občanské sdružení pro kapli a boží muka Lanšperk.

Událost byla součástí UTESLA FESTIVALU 2014, který organizovaly Uskupení Tesla o. s. a Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická.

Potřebné provozně-technické zázemí zajišťovali:

Atraktor: Adolf Lachman

Plachty: Matouš Pořícký

Doprava: Dalibor Adam a Matouš Pořícký

Materiál: Dalibor Adam, Radim Dušek, Matouš Pořícký

Kostýmy: Agentura -nb-

Scénář: Adolf Lachman

Herecké obsazení: Dalibor Adam, Nela Adamová a Matouš Pořícký

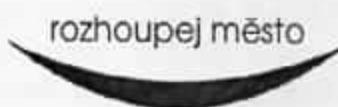
Podklady pro tvorbu pohlednic: profesionální fotograf Petr Moško GM s. r. o. Foto Pardubice, Hronovická 437, www.gmfoto.cz

Zázemí a dobrá atmosféra: studenti Univerzity Pardubice, Ing. Alexandra Prokopová a paní Iva.

Počítačové zpracování pohlednic: Adolf Lachman

Dar pohlednic Sboru: Ing. Karel Kábrt z Vydavatelství Ofis spol. s r. o. Ústí nad Orlicí

Sborové listy byly podpořeny občanskými sdruženími z Ústí nad Orlicí

SBOROVÉ LISTY.

Příležitostník Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení

Adresa: Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, Lanšperk 55, 562 01 Ústí nad Orlicí 1, <http://www.lansperk-sbor.cz>
e-mail: sbor.lansperk@seznam.cz, e-mail pochody: pochody.lansperk@seznam.cz, **Správní rada:** Mgr. René Klimeš, Doc. Ing. Ladislav Maixner, CSc., Ing. Leoš Motl, Mgr. Marek Skalický, JUDr. Eva Vaňková. **Jednatelé:** Radim Dušek a dr. Ing. Libor Kubišta. **Kontrolor:** Věra Šilarová. **Technická redakce:** Dalibor Adam, Radim Dušek, Matouš Pořícký. Podepsané příspěvky nemusí odpovídat stanoviskům správní rady, za obsah odpovídají autoři. Rukopisy a fotografie se nevracejí. Vyšlo bez jazykové redakce. /Neprodejné/. Všechny Sborové listy jsou elektronicky přístupné na shora uvedených internetových stránkách.
© Sbor pro záchranu hradu Lanšperka, občanské sdružení Tento výtisk byl vydán 31. prosince 2014.

Tyto Sborové listy, příležitostník Sboru pro záchranu hradu Lanšperka, občanského sdružení, nebyly a nejsou podporovány Evropskou unií